

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.	

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak tőrfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér” rovatban
közleendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Káldébó Ferencz szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyitlerek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

A Romániába vándorlók figyelmébe.

Csik-Szereda, decz. 6.

A „Budapesti Hirlap”-ban olvas-
suk a következő figyelemre méltó le-
velet:

„A délmagyarországi telepítvények.

Pancsova, nov. 29.

Nem csekély örömről szolgál látni,
hogy az a terület, melyet még a múlt év-
ben a Duna árja borított, most a legkitün-
őbb szántóföld, s hogy e földön magyar
emberek szántanak-vennek. Annival is in-
kább, mert biztos reményünk van, hogy
dusgazdag termést fognak adni e földek,
melyek itt az ország szélén elterülnek és a
melyek a szerbiai hegyekkel szemben óriási
töltésekkel ármentesítettnek és a melye-
ken magyar telepes községek épülnek.
Vannak már itt magyarok a Kis-Kunság-
ból, Bácsmegyéből és Torontából, de a
legeredetibbek a legutóbbi időkben jött ma-
gyarok, kik a Debreczen mellett fekvő
B.-Ujváros községből telepedtek ide. Ezek,
mint látszik, igen szorgalmasak, szép ki-
nézésű, tősgyökeres kálomista magyarok.
Ilyen kell ide!

Nagy György szegedi államjósza-
igazgató, mint kir. kormánybiztos, teremti
itt a magyar falvakat, ő teszi le itt a ma-
gyarság alapját, s ha működése tovább is
ily kitűnő sikerrel fog haladni, mint ez
ideig, nem sokára meg lesz teremve a ma-
gyar határvidék itt az ország déli hatá-
rán, a hol eddig a tövénben meggyökere-
zett pánszláv elem uralta a vidéket.

Itt csakugyan nagy érdemeket sze-
rez magának a kormány és különösen az
ügy keresztültvitelével megbízott kir. kor-

mánybiztos, főképp ha tekintetbe vesszük,
hogy mennyi küzdelme volt és van még
most is a kormánybiztosnak az itt érdekelt
pánszlávokkal, kik mindent elkövettek,
hogy működésének útjába álljanak. Min-
denki, a ki az itteni viszonyokat ismeri,
attól tartott, hogy a grancsárok veszélyes
fegyverrel fognak ellentállani, s ime, a kor-
mánybiztos tapintatos és észszerű eljárása
a rendes kerékvágásba terelte a dolgot és
keresztültl vitt mindent, a mit szükség volt
a cél eléréséhez keresztültlenni. A minisz-
teriumok kebelében is ezen nagyon cso-
dálkoznak, mert mint tudjuk, 2 év előtt
több hivatott faktor határozottan kinyil-
vánította, hogy ez keresztültlivelhetetlen, és ime,
itt van, a régi, még a rómaiak által épített
és rég elpusztult földvár nagyrészen már
felépült, eddig már 38,000 hold kitűnő föld
művelhetővé tétetett, sőt ez évben már
százezreket érő termést nyertek e földön.
A három első magyar falu: Hertelendfalva,
Nagy-György és Ormósfalva már épül, több
ezer magyar polgár jó és boldog otthon-
nyer; ime, nincs szükség a kivándorlásra,
mert biztosíthatjuk a kivándorlókat, hogy
olyan jó feltételek mellett olyan jó birto-
kot nem nyer a földkereken sehol, mint
itt. Itt van a biztos jövő, nem kell Ame-
rika, a most települő és ármentesített
38,000 hold földön felül van itt még közel
80,000 hold ármentesítendő föld s reméljük,
hogy Nagy György kir. kormánybiztos ur
mindent el fog követni, hogy ez is ármen-
tesíttessék és hogy ott is magyar falvak
alakuljanak, annál is inkább, miután ezt
az államkincstár megterhelhetése nélkül
lehet keresztültlenni.

Felhívjuk a felsőmagyarországi, kíván-
dorsági hajlammal bíró polgártársainkat,

nemkülönb a székelyeket is, hogy
ha boldog jövőt akarnak maguknak bizto-
sítani, ha egy kis jóakarattal és munka-
kedvük van, jöjjenek ide, itt megtalálják a
szorgalmas földműves azt, a mit csak a
szíve kíván. — Végre, tekintettel, hogy e
telepítés politikai, nemzetgazdasági és
pénzügyi tekintetben fontos, országos do-
lagnak tekintendő, felhívjuk a törvényhozó-
testületet pártkülönbség nélkül, hogy ve-
gyék az itt lent történeteket tudomásul. Itt
az alkalom, hogy csángó magyar testvé-
reinket haza telepíthessük csekély áldozat-
tal! Egyszersmind kérjük a fővárosi és vi-
déri lapok t. szerkesztőit, hogy e közér-
deklő dolgot becses lapjaikban szíves figye-
lemre méltassák.

Szabadkay Ignác,

mint a végvidéki magyar telepes községek
építő bizottságának elnöke.

* * *

Lépéseket tettünk az iránt, hogy
a letelepülhetés feltételei és más tájé-
koztató utmutatásoknak birtokába jut-
hassunk s mihelyt tudakozódásunkra
választ nyerünk, nem fogunk késni, azt
olvasóinkkal a lehető kimerítően kö-
zölni.

Együttal felhívjuk a székely mű-
velődési és közgazdasági egyesület buda-
pesti központi választmányának figye-
létet ez ügyre, különösen most a küszö-
bön levő gyűlés alkalmából. Az egyesület-
nek ugyanis programjában van a ki-
vándorlás ügye. Tegyen tehát ő is va-
lamit.

Mi a kérdést egészen társadalmi
kérdésnek tartjuk. Ne dikkizással és

frázisos felhívásokkal szolgáljunk hát az
ügyet, hanem induljunk tenni.

Lapunk szerkesztősége készséggel
áll az ügynek szolgálatába s ügyekezni
fog minden tőle telhetőt megtenni.

Országgyűlés. A képviselőhá-
ban az igazságügyi bizottság javaslatának
elvetésével a pótbírákról szóló törvényja-
vaslat elfogadtatott. Ezután kezdetét vette
a költségvetés részletes tárgyalása s a
belügyminiszterium költségvetése változat-
lanul elfogadtatott. A pénzügyminiszterium
költségvetésénél szót emelt a Székelyföldre
nézve annyira kíváncsiak kisütött pálinka-
főzés tárgyában Kézdi-Vásárhely város
orsz. képviselője, Ugron Akos és sürgette
a szeszadótörvény módosításáról szóló tör-
vényjavaslat előterjesztését. Egyszersmind
felemlítette a kereseti adók kivételénél fő-
leg Kézdi-Vásárhelyt elkövetett visszaélé-
seket s kérte annak orvoslását. A pénzügy-
miniszter válaszában kifejtette, hogy a
szeszadótörvény módosításáról szóló tör-
vényjavaslatot csak akkor fogja előterjesz-
teni, midőn Ausztriában a birodalmi ta-
nács elé hasonló javaslat fog terjesztetni.

A dohány- és szivararulás
ügyében a pénzügyminiszter rendeletet
boosztatott ki, hogy a szállodák, vendéglők,
bor-, sör- és kávéházak tulajdonosai és
bérleti részére jövőre a dohánygyármányok
nem a dohányárusok számára meghatározott
kedvezményi áron, hanem a fogyasztók
számára megszabott árak lefizetése mellett
fognak kiszolgáltatni. A nevezettek által
eddig fizetett hasznbérek megszűnnek. E
rendelet azonnal hatályba lépett.

Közigazdaságunkat nagy ve-
széllyel fenyegeti Amerika. Gabonánkat
már több piacról leszorította s az egye-
sült államok politikájában újabb töré-
sváltozás következtében még több veszte-

A „Székelyföld” tárczája.

Egy barátom úti naplójából.

— Egy éj a Dunán. Mohács és vidéke. —

(Felolvasa Szotyori József a kézdivásárhelyi jóté-
kony-nőegylet által folyó évi nov. 23-án rendezett
fillérestélyen.)

Gyönyörű szeptemberi este volt, mi-
dön a „Neptun” dunai hajóra ültem, hogy
az életben még csak egyszer látott rokon-
omat meglátogassam. Mint rendesen szok-
tam, úgy most is térképemen már előre
beutaztam azon helyeket, hova menendő
valék s így előre tudtam, hogy holnap reg-
gel fogom meglátni Mohácsot, ezen szomorú
emléktű helyet, hol annyi magyar vér öm-
lött ki egyszerre. Pár óra telt bele, míg a
hajón végig tekinttem. A vízi utazás nem
volt új előttem s így első sorban az utazó-
kat vettem szemügyre s csak azután ismer-
kedtem meg a hajó belsejével. A hajó fő-
helyén, a salonban, hamar végeztem, mert
ott kizárólag oláhul folytatta a társalgást
egy pár, Budapestet át Bukarestbe utazó,
valószínűleg valamelyik külföldi fürdőről
hazatérő oláh család. A fedélzeten a csilla-
gos égből gyönyörködni, a kormánykere-
ket forgató kormányost testedző munkájában
szemléltni inkább tetszett nekem s mi-
után a hajó legelső személyiségét, a kémény
mellett sétáló argus-szemű kapitányt, a

szundikáló matrózokat, a hajó orrán a
szembe jövő hajók s hajós malmok lámpáit
leső matrózort, a gőzgép erőlködését, a fél-
meztelenre vetkőzött fűtőket kinos fogla-
latosságukban egy ideig szemléltem: az
álom előpostái jelentkeztek pillámon, a
nyugvóhelyet kerestem fel azon jámbor
szándékkal, hogy fejemet pihenésre haj-
sam. De ember tervez s Morpheus végez.
Valami pogány utas oly nagy porció nyug-
vást talált volt kivenni az általam elfoglalt
helyről, hogy nekem épen semmi sem ma-
radt. Pedig az evező levelek egyhangu lu-
biczkolása s a hajó folytonos és egyenletes
rengése mennyire álomhozók, ha egyéb za-
varó körülmények nem lennének!

Ha nem utaztál, t. barátom, hajón s
akard tudni, hogy miben áll az, ül be egy
olyan malomba, mely már annyira roskatag,
hogy a vizkerék mozgása az egész malmot
rezgésbe hozza. A molnár lakszobáját rakd
meg köröskörül emeletes ágyakkal. Távol-
ról se érts holmi mennyezeti ágyat, hanem
olyant, melyben a földszinten is s az eme-
leten is fekszenek. Rakd meg ezen eme-
letes ágyak mindenikét földszinten úgy,
mint az emeletben, alvó, hortyogó embe-
rekkel; nyisd meg az ajtót, úgy a vele
szemben fekvő ablakot is. Távolról sem
azért, hogy a qualificalatlan vegyülek-
levetőt, mely ott kifejlődni fog, kibocsásd,
mert arra 6 nyitott ablak s 6 nyitott ajtó

sem lenne elég; hanem azért nyisd meg,
nehogy valamiképp emléki nélkül elhagyd a
hajót, vivén magaddal kedves visszaemléke-
zés okáért egy kis hathetes catarrhust, vagy
csak holtig tartó rheumát. Mindezek után
feküdj bele egyik ágyba, de megelőzőleg
állíts a malom külső falához egy pár erős
molnárlegényt, kik 1 óra vagy félórnyi
időközökben egész pontosan döngetni fog-
ják faltörő kosokkal alvószobád oldalát, mi
azt fogja jelezni, hogy akkor egyik-másik
állomáson ki- s beszállanak. A dolgot így
berendezve, megesküdhetesz, hogy valame-
lyik dunai hajón kéjuzazol.

Oh, szent Morpheus! mit vétettem
neked, hogy így látogatsz! — hányszor
gondolám, álmatlanul fetrengve egyik föld-
szinti ágyban! Még azon is járt eszem,
hát ha valamelyik Jozsué-féle kis Isten meg-
fogta az idő kerekét, soha se lesz reggel s
én az örökkévalóságig kéjuzatom. De el-
végre is csak reggel lett, azaz hogy reggel
felé lett az idő. Felnászolódtam „nyug-
helyemről s a fedélzetre siettem. Jó sorsom
egy diszpédány magyar emberrel hozott
össze, ki a legközelebbi „döntetés”-en, alias
állomáson, jött a hajóra. A régi tajtékpipás,
dohányzacskós világból való volt. Első
megpillantásakor az jutott eszembe, hogy a
„Borsszem Jankó” „Mokány Berezi”-je
csakugyan nem eszményi kép, hanem van
annak réal-alapja is. Egyedül volt a fedél-

zeten s rövid „jó reggel” köszöntéssel meg-
kezdém a társalgást a képzelt Mokány
Berezi urral. Csakhamar megtudám, hogy
egy helyre, Mohácsra utazunk. Az utazás
unalmaisáról beszélgetve, vigasztalt, hogy
most épen nincs okunk a panaszra az una-
lom miatt. Akkor van csak a valódi hadd
el hadd, a mikor őszi időben előnti a Dunát
2—3 óra hosszúra tartó sűrű köd, a mikor
a hajó azonnal horgonyt vet s nem megy
se előre, se hátra. Hanem ettől most nincs
mit tartanunk, mert még csak szeptember
2-ka van.

Vízi utunk épen erdő között vitt s
egy nagyobb kanyarulat következett. Új
kanyarulat, új panoráma — gondolám. De
— oh, ég! — minő panoráma várt ránk! Mintha az egész erdő egyszerre kigyulni
akarna s a lángot rendesen megelőző sűrű
füsttömeg omlának ki mindkétfelől, úgy
tört elő minden oldalról egyszerre a legstí-
rűbb ködfelhő. Pár perc alatt a kapitány
jelt ad, a horgonyt lebecsátják s meg vol-
tunk állva, mintha hajónk zátonyot ért
volna. Mokány urra néztem, ki csodálkozó
képet vágva, vállalt vonogatta, mintha
mondta volna, hogy ő nem hibás. Szeren-
csére rövid félóra alatt tágitott a köd s to-
vább mehettünk.

Reggeli 7 óra lehetett, midőn egyik
matróz tudatja, hogy a legközelebbi állo-
más Mohács. Én a vidék szemlélésében el-

ségre lehetünk előkészítve. Mert a belső vármok el fognak törölteni egészen, kivéve a dohány és spiritusneműek vámját. Hogy mik lesznek ezeknek a nagyszabású reformoknak a következményei Amerikára nézve, de mik lesznek ránk magyarokra nézve is, nem nehéz belátni. Az amerikai verseny mellett csak nagy nehezen tudunk megállani eddig is, most, hogy Amerikában a gazdaság javára változtak meg a viszonyok, csakis a legnagyobb aggodalommal nézhetünk a jövő elé.

A „Kemény Zsigmond társaság“ deczemberhavi ülése.

M.-Vásárhely, 1882. decz. 4.

A „Kemény Zsigmond társaság“ deczember havi rendes gyűlése f. hó 3-án vasárnap délután tartatott meg a városi tanácsház nagytermében. Tagok és közönség szép számmal jelentek meg. A közönség között a közös hadsereg, honvédhuszár és gyalog tisztok is képviselve volt, jelezve azt a jó viszonyt, mely a székelői fővárosban a polgárság és katonaság között soha megzavarva nem volt; sőt a zord szeles és havas idő dacára még nők is ékesítették a vendégek sorát.

Elnök Bárányos Károly felhívására helyettes titkár előterjeszti a mai ülés tárgysorozátát, a mi után Sándor Kálmán rendes tag helyet foglal a felolvasó asztal mellett s „A párbaj“ című értekezését már ismert gyakorlott előadással olvassa fel. Idegen és megnevezett források után előadja a párbaj jogtörténelmi vázlatát, rajzolja annak eredetét, a germán jogintézményekből, az Istenítéletekből való leszármazását. Ismerteti az Istenítéletek különböző neveit: a szentelt falatot, szent vasorát, tűz- és vízpróbát, gyászpadot (nálunk a „tetemrehívás“) és a törvényszéki párbajt. Csodálatosnak tartja, hogy míg az Istenítéleteket ma, midőn már az Isten beavatkozását nem hisszük s a véletlen szerepsére bizott jogtalanságnak, sőt nevetségesnek bélyegezzük: a szintén ezen alapon álló párbajt mégis gúdelgetjük társadalmilag, sőt törvénnyel szemben is a maguk a párbaj ellen törvényt hozók is. Ismerteti Mária Terézia 1752. július 14-ki szigorú nyílt parancsát, mely a párbajt vívókra és segédekire halálbüntetést szabott s a kihívást és elfogadást, habár a felek meg sem jelentek, tíz évi börtönnel bünteti. Ismerteti az 1848-ki magyar büntető törvényjavaslat határozatait a párbajról, a mely minden esetben büntetést szab a párbajra, csak hogy annak enyhébb vagy súlyosabb voltát a bekövetkezett eredményektől tette függővé. Kár, hogy e javaslat törvényerőre nem

emelkedhetett. Felolvasó különösen a sajtó, a társadalom és a törvényhozás együttes működésétől reméli a sikert. Ismerteti Rousseau, Schopenhauer és Lamartine-nak a párbajt elítélő nézeteit s Lamartine megjegyzését, mely szerint „több bátorság kell egy párbajnak visszautasítására, mint tiznek elfogadására“. „A törvénynek — mondja Lamartine — a kihívót és segédeit minden esetben, akár jött létre a párbaj, akár nem, szigorúan büntetnie kellene és pedig érzékeny büntetéssel; a pénzbüntetésnek olyan-nak kellene lennie, mely a kihívók anyagi romlását okozza.“ És ily tekintélyek szava is ez ideig még csak „kiáltó szó a pusztában“: a párbajmánia Európa culturépeinél s — e tekintetben a culturától nem maradhatván el — nálunk magyaroknál is burjánzik. Csak egy culturumet van Európában, mely a párbajt, mint esztelen hőbortot s elégtételszerzést nem alkalmas eszközt, ki tudta küszöbölni. Az angol az. Pedig személyes bátorság tekintetében bizonyára nem áll hátrább egy nemzetnél sem. 1843-ban volt angol földön az utolsó párbaj. A botránykrónikában említették fel azt is.

Megemlékezett a felolvasó a nálunk gombamódra termő karczlovagokról, a kik azért vivnak párbajt, hogy ez uton a lapokba kerüljenek, érdekesekké, emlegetettké váljanak; hirt, nevet szerezzenek s egy pár brutalis bravour-stiklivel megnyis-sák az utat a nyilvános szereplésre. E részben bűnrészességgel, sőt bünszerzőséggel vádolja a sajtót is, mely elméletben mindig elítéli a párbajt s a gyakorlatban protegálja azzal, hogy ha két kávéházi hős egymás tyukszemére lép s párbajt vív, há-sábokat közül az ezáltal emlegetetté vált karczlovagok hőstetteiről. E tekintetben felolvasó is csatlakozik a „Pesti Napló“ folyó évi november 4-ki 304-ik számában tett indítványához, melyet a hirlapírói egyesület figyelmébe és tárgyalására ajánl, hogy t. i. „A hirlapírói egyesületnek volna hivatása, sőt kötelessége e tárgyban közös eljárást kezdeményezni és megállapodását minden hirlapra reá kényszeríteni. És ez annál könnyebb volna, mert a megállapodásnak nem kellene egyébből állania, csak e néhány szóból: „Ezentul a hirlapok semmiféle párbaj-ujdonságot, sem ezekre vonatkozó törvényszéki tárgyalásokat nem közölnek.“ Ezzel a megállapodással vége lenne a párbajmániának is, mert akkor az emberek is belátnák, hogy az olcsó dicőség hiányában minden ostobasággért párbajt vívni nem érdemes. A társadalom nyerne s a sajtó nem vesztené vele; maradna

elég érdekes dolog, a miről írni lehetne. Felolvasó a párbajt is közönséges bűnténynek kívánná minősíteni, minden megkülönböztetést és gúdelgetést mellőzendőnek tartva s a törvényhozás mellett nagy súlyt fektet a sajtó és társadalom együttes és határozott fellépésére; a becsületsértési ügyek elbírálását pedig az alakítandó becsületbíró-ságokra, az esküdtzékekre és a hirlapírói egyetltre kívánná bízni; csak hogy itt az eddiginél szigorubb eljárást kívánná alkalmazni s a sajtószabadság megóvhatása cél-jából a társadalom szigorú ítéletének egész súlyát kívánná éreztetni a sajtószabadság karczlovagaival, a kik azt hiszik, hogy a sajtó hatalma abban áll, hogy írka-firkájuk nyomtatásban megjelent s e szerint ők porrá zuzhatnak bárkit, a kit akarnak, ha van igazuk, ha nincs; becsütelenné tehetnek egy becsületes embert s becsületessé egy becsütelent. Nagy tévedés, melyből ki kell mielőbb ábrándítani a sajtó hatalmának köpenye alatt a maguk hatalmát éreztetni akaró revolver-író urakat; mert épen „mint a kiejtett szónak, ugy a nyomtatott betűnek is csak az alatta rejlő igazság ad erőt“. A sajtó csak azáltal hatalmas, hogy az igazságot nagyobb körben terjesztheti s elnyomni nem engedi; az egyesek zsarnoksága meghiusul a tisztesség emberek erkölcsi támogatása által. A sajtó csak akkor és csak addig hatalmas, a meddig és a mikor igazat mond és tisztességes, a mikor és a meddig nem a magán- és családi dolgokkal, hanem a közügyekkel foglalkozik. Azért, a miért valami nyomtatásban megjelent, még nem közvélemény; sőt igen sokszor megtörténik, hogy a társadalom csak azon egy tagjának véleménye, a ki nyomtatásban közölte; sőt hogy a mire az már megjelent, írójának sem véleménye, hanem csakis egy felhevült pilanat torzszülötte. Hanem mert a becsületnek és becsülésnek nemcsak megtámadása, hanem gyanúsítása is megtorlandó bűn és vétek: a társadalomnak nem azokkal szemben kell éreztetni hatalmát, a kik párbajt nem vivnak, hanem azokkal, a kik becsütelenségeket követnek.

Becsületbíróságokat kell alakítani becsületes és komoly férfiakból, a kik a társadalmi tisztességre ügyeljenek, vigyázzanak s lépjenek föl, ha becsület dolgot látnak, ha fölkerve nem is lennének arra; különösen tegye mege felkérés nélkül is a közbelépést, a sajtó tisztességének és meglazult tekintélyének megőrizhetése, erősítése cél-jából, a hirlapírói egyesület, mert a közügyi tevékenység, a mi egyszerűen hazafias kötelesség lenne, mindinkább áldozatnak tűnik fel a sajtó némely méltatlan íróinak személyeskedése, piszkolódása miatt; mert nem ritkán épen azok, a kik panaszkodnak, hogy nincs közügyi érzék a társadalomban, maguk ölik ki — piszkolódásaik által — azt is, a mi megvan. A hirlapírói egyesület vagy a becsületbíróság adjon mindig elégtételt az ártatlanul megtámadottnak s szigorú, dorgáló és büntető hatalmával sujtsa az igaztalant. Kisebb esetekben is ítéljen a fölött, kinek van a két fél közül igaza, s egy a mindkét részről létbe helyezett összegnek a vesztes félt illető része fordítottassá humanus czélokra!

Milyen szép, mennyivel szebb neme lenne ez az elégtételadásnak!

Végül reményét fejezte ki felolvasó, hogy még megérhetjük a párbaj népszerűtlenségének korát. „Adja Isten!“ Ezen ohajtással végezte mindvégig éber figyelemmel hallgatott felolvasását, mely élénk éljenzésben és tetszésben részesült. A rendes tagok meleg kézzorítással fejezték ki gratulációjukat a felolvasónak, a társaság fiatal, lelkes és munkás tagjának.

A tárgysorozat második pontja alatt Lakatos Sámuel helyettes titkár bemutatja Jákey Aladár vendégnek „A küszöb előtt“, „Késő bánat“ és „A koldus muzsája“ című költeményeit. Tisztább, igazabb hangon szólnak, mint a melyeket a múlt évben itt felolvasva hallottunk s a szerzőnél haladást jelezhetünk. Meg kell említenünk, hogy a „Fővárosi Lapok“-ban újabb időben

még ezeknél is sikerültebb verseket olvastunk tőle, s hogy mind nagyobb reményeket kötünk az ifjú költő fejlődéséhez, a kit az irodalmi működésre, mint azt egy hangulatteljes szép költeményben bevallja, épen a „Kemény Zsigmond társaság“ biztatott, bátorított.

A nyilvános ülés végeztével zárt ülés következett, melyen folyó ügyek tárgyalattak. r. l.

Levelezés.

Hosszúfalu, 1882. decz. 3-án.

A hosszúfalusi állami felső népiskola önképző köre mai napon a délutáni órákban Arany János halála és a Petőfi-szobor leleplezése alkalmából kegyeletes ünnepélyt tartott következő programmal:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Hymnusz az éjhez, éneklí a körí dalárda.
3. Arany János önéletrajzának felolvasása Balázs Péter által.
4. Arany János halála, ravatala, közrészvét és temetési szertartás; felolvasás Benkő Dezső által.
5. Arany János egy költeményének elszavalása Balázs Péter által.
6. Isten áldd meg a magyart; éneklí a körí dalárda.
7. A Petőfi-szobor leleplezési ünnepélyének felolvasása és az ez alkalomra írt költemény elszavalása Tóth András által.
8. Petőfi Sándornak „Járjatok be minden földet“ című indulóját éneklí a körí dalárda.

A program a 48 tagból álló önképző kör által ugy lett feldolgozva, hogy mindenki megelégedve távozott a tereméből; az egészben azonban kimagaslott az elnöki megnyitó; magvas és tanulságos beszéd, mely Bede Dániel tanár ur által ugy volt szerkesztve és előadva, hogy azt a szépszámú értelmes közönség tetszéssel és feszült érdekeltséggel hallgatta végig.

Ezen beszéd azok sorába és számába tartozik, melyekre nézve az illetékes lapok hasábjai nyitva állnak; nekem időm csak ennyit engedett meg, használja fel más az alkalmat s folytassa tovább a haladás érdekében.

Távozás előtt a felállítandó Arany-szoborra aláírás nyitattott meg, mely néhány perc alatt 16 ftt 80 kr készpénzt eredményezett. Az aláírás ilyen módon és rendben történt: Gödri János 1 ftt, Henter Gábor 2 ftt, Perényi Ferencz 1 ftt, Borea Mihály 10 kr, Lukács Károly 50 kr, Kis Árpád 10 kr, Effendi 40 kr, László Mihály 10 kr, Czímber Samu 20 kr, Magyarósi Ferencz 50 kr, Sebestyén József 20 kr, Sának Péter 50 kr, Sának István 20 kr, Kis János 20 kr, Göcsmán Bacsó András 20 kr, Kökői György 40 kr, Szotyori Ferencz 20 kr, Albert József 20 kr, Gyurka József 10 kr, Kupesay János 1 ftt, Kupesay Anka 5 kr, Kupesay Felicián 5 kr, Acs János 50 kr, Balázs Péter 50 kr, Molnár Gábor 20 kr, Orsi József 50 kr, Székely Gyula 30 kr, Steiner János 40 kr, Gyénezs Béla 4 kr, Farkas Miklós 30 kr, Sipos Albert 10 kr, Kootz Károly 20 kr, Fejér János 10 kr, Koos Ferencz növendék 10 kr, Kádár Sándor 10 kr, Bancsina Szilveszter 10 kr, Tafan Victor (román) 10 kr, Mátis Bálint 30 kr, Mikes Mihály 5 kr, Fejér Béla 4 kr, Ferencz Mihály 2 kr, Szabó István 2 kr, Aczél Ferencz 3 kr, Kamenyitzky Miklós 10 kr, Tóth András 10 kr, Betegh Antal 20 kr, Srájer Oszkár 10 kr, Hauzman Ernő 10 kr, László Gyula 30 kr, Hanke Frigyes 2 kr, Kövér Sándor 10 kr, Benkő Dezső 20 kr, Balázs Samu 5 kr, Moján József (román) 2 kr, Csabai Sámuel 5 kr, Zajzon Samu 4 kr, Beer Henrik 10 kr, Szász Géza 10 kr, Lieb János 10 kr, Bercár Constantin (román) 30 kr, Kovács József 2 kr, Nagy Jakab 2 kr, Nagy József 2 kr, Bálint Mihály 2 kr, Veres Sándor növendék 2 kr, Vachold Gyula 4 kr, Sának András 5 kr, Pap János és fia S. 30 kr, Göcsmán András 4 kr, Dávid Móni 2 kr, Kis János 4 kr, Buna Márton 3 kr, Bede Dániel 50 kr, Veres Sándor 50 kr.

merülve álltam Mokány ur mellett s csak nagy ritkán szólunk egymáshoz. Egyszer Mokány ur így szól: „E' hun van a Csele-patak torkolata!“ Fájó érzés villant át testemen s megfordulva, magam előtt láttam a gyászemlékű tért. Még néhány perc telt bele s Mohácson kiszálltunk hajónkról. Mohács a Duna jobbpartján csinos kis mezőváros. Sokféle nemzetiségű nép lakja, még magyar is. Jelentékeny kereskedelmi hely; a város nyugati oldalán fekszik a „Lajos-kápolna“, melynek négy szögletén négy török ágyu van félig a földbe ásva, négy oszlopot helyettesítve; a kápolna belsőségében két kép ragadja meg a néző figyelmét. Egyik a magyarok bejövételét, másik a törökök kimenetelét ábrázolja. A város-tól északi irányban szakad a kis Csele-patak a Dunába. A Duna-parttól nem messze van a II. Lajos emléke, hol az elesett király holt tetemét megtalálták. Ettől csekély távolságra a vidéknek eddig sima felületét kis hegy határolja, melynek déli oldalán a szőlők közt pompás nyári lakszerű borsaj-tók s pinczék csoportja terül el. E kis hegy tetején állottak a magyarok ama végzetes nap reggelén s a hegy előtti téren a törökök foglaltak állást. Gyáva magyarok! — gondolám, míg a továbbiakat hallottam volna — megérdemelték sorotokat; ily kedvező helyről elveszíteni a csatát! Az első összeütközés közvetlen a hegy alatt

történt, hol a török csapat csakhamar futásnak eredt, de a mint tudva van, e futás csak csalfogás volt, hogy a magyar sereget a háttérben készen töltve levő háromszáz ágyu torkába csalja. A hely fekvéséből még nem szakértő is könnyen megítélheti, hogy más sors nem is érhetne a rémületes ágyudörgés által megzavart magyar sereget.

Igy beszéli ezt s így tudja Mohácson a kis gyermek is.

Körülbelül félóra távolságra van innen az országot mellett egy domb, melyen II. Szolimán sátra állott. Itt ülte meg tehát a győztes szultán a sirbaszált magyar dicőség torát!

A sátoristyei pusztán az uradalmi tiszt egy ökölnyi nagy ágyugolyót muto-gat, melyet a 14 hüvelyk mélyen szántó gúzeke emelt ki a földből s állítólag a mohácsi vész alkalmával kilőtt golyó lenne. Elhittem neki, mert nagy valószínűséggel bir. Különös érzés fogott el, mikor a nehéz golyót kezembe vettem. Hány magyar életét olthatta ki ezen pár éves sirjából napfényre hozott érczömb.

Kéjuzatásom örömeit zavaró eme gyász-emlékü helyek szemlélését, megelégetve, miután még a kis Csele-patak kutforrását néztem meg, fájdalomtel ki kebellem vettem búcsut e gyászemlékü helytől.

Ily irányu mozgalomról először van szó e helyen, de ne higgye ám azért a t. olvasó, hogy a mi ma történt, az valami kezdetnek volna a vége; folytatása ez csak annak, mi évek óta itt oly gyakran történik; volna csak e lapnak itt egy rendes levelezője, megtudnák az „Örkő“, „Perkő“, „Budvára“ és „Hargita“ alatt is, hogy „Csipkés hegy“ tövében is minden szép és jó termő talajra talál.

Csak az igazságnak adózom akkor, midőn érintett Bede Dániel urnak évek óta észlelt lankadatlan ügybuzgalmaért, fáradságot, határt és akadályt nem ismerő szellemi tevékenységéért a köznyelvölés nevében meleg köszönetet mondok.

Bitai Baikó Lajos.

Felhívás.

A háromszékmegyei „Erzsébet“ árvaleány-nevelő intézet kezelő bizottsága és a kézdivásárhelyi „Stephanie“ menház igazgató választmánya megbízása folytán azon szíves kéréssel járunk a nagy közönséghez, városunk és vidékünk humánus érzésű, nemcsak gondolkodású lakosaihoz, hogy a közzelgő karácsonyi szent ünnepek alkalmából kegyes adományaikkal a szerencsétlen árvák könnyeit letöröljék, az elhagyatott szegény öregeket megvigasztalják szíveskedjenek. Bármi adományt hálás köszönettel fogadunk.

Nincs nemesebb cselekedet, mint a szegény elhagyott árvát pártfogolni, az elaggott tehetetlen öreget gyámolítani. E tudat mint élő fa áll és virágzik közönségünk kebelében s egész bizalommal vagyunk, hogy ez igénytelen felhívásunkra is meg fogja teremni magasztalásra nem szoruló nemes gyümölcsét.

Az adományok azon intézet alelnökéhez küldendők, a hová szánuva vannak.

Kiváló tisztelettel:

Kézdi-Vásárhelytt, 1882. decz. 8-án.

Hankó Lászlóné, Özv. Pap Andrásné,
„Erzsébet“ árvaleány- „Stephanie“ menházi alelnök.

Mindenféle.

— **Azon elterjedt hírrel szemben,** hogy Kézdi-Vásárhelytt 2 marha keleti marhavészben elhunyt: a leghitelesebb értesülés alapján kinyilvánítjuk, hogy az semmi alappal sem bír. A megejtett bonczolással nem lehetett a köresetet megállapítani. Egyébiránt a szükséges elővigyázati intézkedések meg vannak téve.

— **Csik-Gyimesből** panaszt vettünk az iránt, hogy Gyimes-Felsőlok, Középlök és Bükk községekben a hagymáz, himlő és két-féle torok ragályos betegségek már régóta uralkodnak és pusztítanak a nélkül, hogy valami óvintézkedés tétellett volna ezen betegségek meggátlása végett. Ajánljuk az alispán ur figyelmébe.

— **A székely munkásoknak és cselédeknek** a magyarországi megyékben munkára alkalmazását lehetővé teendő, a kormány az illető vasuti igazgatóságoknál a székelyföldről munkakeresés céljából utazó egyének részére oly rendkívüli szállítási díjakat eszközölt ki, hogy az utazás elenyésző csekély összegbe kerül. A székely munkás — írja egy kolozsvári lap — ennek dacára mégsem keresi fel az alföldi megyéket, hanem inkább Romániában kinlódik. Így ez évben összesen csak három munkás vette igénybe a kedvezményezett szállítási díjat, a minek oka, azt hisszük, részint abban is van, hogy nincsen a kedvező mód eléggé hírül adva a székelyföldön. Kaszával kezében vagy csépfadaróval 3—4 napi járásra eljárt az idén is a székely, hogy módot szerezzen magának a téli megélhetésre s bizonyosan elment volna messzebb is, ha tudta volna olcsó módját. Egyrészt, mondjuk, ez az oka, de másrészt az is, hogy messzebbre vasuton nem megy el a székely, ha csak biztosítva nincs az iránt, hogy ott bizonyosan kap munkát. Romániába olyan helyre megy, a hol már dolgozott ő vagy a falujából, s tudja, hogy ott szükség van rá. Ha nem kap munkát, megtart abból a kenyérből, a mivel utra indult s lábának erejéből, hogy hazajöjjön. De előtte ismeretlen vidékre, honnan csak vasuton térhet haza, ismeretlen emberek közé, azon biztosíték nélkül, hogy keresethez juthat, nem indul.

Szeret dolgozni, de biztos kell legyen, hogy kap dolgot. Ugy lehetne segíteni e kérdésen, hogy a magyar alföldi nagy gazdaságok vezetői hívjanak meg annyi székely munkást, a mennyire szükségük van. Kapnának eleget és jó kezűt, s az uti költség tekintetében nyújtott jótétemény is fel volna használható ez uton.

— **A csiksomlyói jótékony nőegyesület** f. hó 12-én tartja meg második fillérestélyt a megyeház nagytermében. Rendezők: Balázs Dénesné és Száva Károlina. Az estély programja következő: 1. Felolvasás Jakab Antal tanártól. 2. Árverésen, Tompától, szavalja Száva Károlina. 3. Felolvasás, Dobay József képezdei gyakorló tanártól. 4. „Az együgyű“, Szentjóni Szabó Lászlótól, szavalja Kovács Sándor VIII. oszt. tanuló. Belépő-díj 10 kr o. é. Ezen estélyre, jelen program, mint meghívó által, mindenki meghívatik.

— **A kézdivásárhelyi jótékony nőegyesület** f. hó 5-én fillérestélyt rendezett, mely úgy a szellemi, mint az anyagi sikert illetve egyike volt a legsikerültebb estélyeknek, mert míg a változatos program igen sok művelvet nyújtott a közönségnek, addig másfelől az anyagi siker is igen fényesnek mondható, mennyiben 42 frt a bevétel. A köznyelvölési egyesület által előadott minden darab kitűnően sikerült s a közönség ezuttal is sietett kimutatni a derék, életrevaló egyesület iránt érzett rokonszenvét. Székely Jánosné urasszony meleg, érzésteltjes hangon szavalta „Rozgonyi“-nét. Az estély legragyogóbb pontját a Szacsavay Imre és Cseh Gyula urak által előadott énekdarabok képezték. Szacsavay ur csengő tenorja és Cseh ur kellemes lágy baritonja gyönyörű harmóniában egyesültek s a közönség minden egyes darab végén lelkesült tapsviharban tört ki s mindenik dalt megújra. Ohajtanók mennél gyakrabban halhassanak a két derék dalnokot. Nem kevesebb dicséretet érdemel a Vajna Károly ur felolvasása. E talpraesett, szellemes mű — tele ragyogó ötletekkel s kedves pikáns részletekkel — azon kitűntetésben részesült, hogy a tisztelt hölgykoszoru által is meghallgattatott; szokatlan csendesség és figyelem között folyt le a felolvasás s mi ezen önmegtagadásért a tisztelt hölgyeknek elismerésünkel adózunk. Vajna Károly ur érdekes felolvasását lapunk jövő számában közölni fogjuk. Végül Fejér János ur szavalta Petőfi „Örült“-jét közepes sikerrel. A látszólag könnyű, de valójában igen nehéz vers felülmulta erejét. Más verssel, tekintve szép hangját és egyéb előnyét, talán több sikert mutathat fel. A program lejártaival a táncvigalom vevő kezdetét és folyt kiapadhatlan jó kedvvel egész éjjel vitnig. Ki kell emelnünk a két bájos rendezőt, Wellreiter Jánosné és Kassai Emma urhölgyeket, kik sok kellemmel teljesíték a háziasszonyi tisztet és még több kellemmel tudták a jámbor járó-kelőket virágcsokraik- és szivaralkal megcsarcolni. Vasárnapi a nőegylet közgyűlést tart s este zárünnepélyt rendez s ezzel vége lesz az évi fillérestélyeinek. Örömmünkre szolgál ezuttal konstatálni, hogy a cél el van érve, mert míg ezen egyszerű keddi estélyeken a közönség olcsó pénzen igen kedves szórakozást talált, addig a nőegylet is teljesen meg lehet elégedve az anyagi haszonnal. Már most kérdjük, hogy miért ne lehetne farsangon is a bálók helyett ilyen estélyeket rendezni s miért kellene annyi pénzt elfecsérelni bál ruhákra, teremdszítésre stb? Eddigi tapasztalatunk szerint a legfényesebb bálók is alig hajtottak valami hasznót a jótékony célra; a jövedelmet mindig a zene, a díszítés s egyéb kiadás emésztette meg s hát még az a temérdek kiadás az ékes bál ruhákra! Ilyen egyszerű estélyekkel ezen felesleges kiadások mind megszünnének. A jótékony célra is több jutna s egyesek is igen sok pénzt takaríthatnának meg. Ajánljuk ezen eszmét a bálbizottságok figyelmébe.

— **Bicsak Sándor** gyó. alfalvi népiszkolai tanító életének 34-ik s tanítóságának 15-ik évében elhunyt. Özvegvet és neveltetlen árvákat hagyott maga után. Bicsak egyike volt a legszorgalmasabb és tehetőségesebb tanítóknak. Elhunytát úgy ta-

nitó társai, mint számos ismerősei fáljalják. Béke poraira!

— **A székelyudvarhelyi korcsolya-egylet** ez idei első nyilvános táncestélye, úgy halljuk, farsang végső szombatjára rendeztetik. Hír szerint már a bálanya is kiszemeltetett. Az érdeklődés már is nagy e bál iránt, mely hivatva van Sz.-Udvarhely elitebáljait szaporítani.

— **Kézdi-Vásárhelytt** a legtöbb adót fizetők névsora összeírta, ezen kimutatás szerint a legelső virilis 612 frt 51, kr s a legutolsó 128 frt 74 kr egyenes állami adót fizet. A póttágok közül a legutolsó 118 frt 18 kr adóval szerepel.

— **Halálozás.** Sz.-udvarhelyi Puskás Károly városi tanácsi irnok folyó év és hó 3-án estéli 11 órakor, nős élete kezdetén, 40 éves korában sorvadás folytán több havi súlyos szenvedés után életét bevége. Béke poraira!

— **A bözdüfalvi hidról** tévesen írtuk volt a mult alkalommal, hogy [Udvarhely megye is részt szándékoznék venni a rendezendő jubileumon. E hirt ezennel visszavonjuk, mert a mint halljuk, a szomszédos községek Udvarhelymegyétől elszakadnak, s ekkor mi, mint nem érdekelték, mit keresnénk azon?

— **Csiki Alajos gyó. dítrói** elemi tanító közelebből elhunyt. Nyugodjék békével!

— **Gyergyószentmiklósi hírek.** A vereshimlő járvány naponként nagyobb mérvben uralkodik. Valószínű, hogy az összes iskolák, valamint a nyilvános mulatóságok, ez évben nem is fognak felszabadulni. A szegény tanulókat segélyező „Rongyhasznosító egylet“ karácsony estéjén szép karácsonyfát szándékozik a Laurenci nagytermében felállítani, a melyen lesznek a szegény tanulóknak kiosztandó ruhák és egyéb ajándékok. A korcsolyaegylet alakuló közgyűlését e hó 8-án fogja megtartani.

— **A csikmegyei róm. kath. tanítótöszület** felcsiki fiók-köre folyó évi december hó 2-án Csik-Szeredán tartotta meg első fél-éves közgyűlést, melyen egyleti és tiszteletbeli tagok, valamint a tanügy iránt érdeklődők közül nagy számmal jelentek meg. Elnök a gyűlést rövid beszéddel nyitotta meg, melyben kiemelte, hogy habár a jelenkor igen nagy erélyt fejtett ki a népnevelés ügye körül, mindazáltal még messze áll a céltól, melyet elérni egyik főfeladatának ismer. Együttal buzdította a gyűlés tagjait, hogy magasztos hivatásukat felfogva, kitaró szorgalommal törekedjenek minden erejüket felhasználni s a népnevelés ügyét kitűzőt céljához közelebb vinni. Felolvasatott és hitelesített a mult gyűlés jegyzőkönyve. Értekezést olvasott fel Imre János e tételről: „Hogyan kell a mépiskolai növendékek által szerzett ismereteket tartóssá tenni?“ Gyakorlati tanításokat tartottak a helybeli tanítók és tanítónők a napirenden lévő tárgyakból. Poláncz Sándor dálnfalvi tanító pedig a „Szülőföldem szép határa“ című dalt értelmezte és emléztette be. Megbíráltattak a gyakorlati tanítások, melyek sikerülteknek nyilvánítottak. Tisztújítás is volt. Titkos szavazás útján elnökül Spaller József karczfalvi, alelnökül Kiss Antal rákosi, jegyzőül alulirott, aljegyzőül Ferencz József jenőfalvi tanítók választattak. Kebli ügyek és indítványok tárgyalása és megbeszélése után a gyűlés véget ért. Ezután a gyűlésen jelen volt tanítók közös ebédre gyűltek össze, hol a kedélyes felköszöntésekben nem volt hiány. Közli: László Albert, egyleti jegyző.

— **Bereczkből** írják: „E kis város róm. kath. hitközségének f. hó 6-án, mint véd-szentjének, szt. Miklós püspöknek évfordulati napján, lélekemelő ünnepe vala. A városiak és vidékiek nagy számban jelentek meg a százados emlékü búcsüünnepélyen, melyen a véroutás nélküli szent mise-áldozatot teljes segédlettel ns. és főt. Bálint Károly t. canonok ur végezte. Az alkalmi szent beszédet pedig nt. Máthé József nyújtott, utjabban kinevezett baróti segédlelkész tartotta. A templomi ünnepély után szép számú vendégkoszoru csoportosult főt. Bá-

lint László bereczki plebános ur vendég-szerető asztala köré. A kedélyes ebéd után a lankadhatlan, munkás házigazdának azon őszinte kívánnattal mondánk „vale“-t, hogy sokoldalú fáradozásaiért Isten jutalmazza hosszú élettel, állandó egészséggel és jóléttel! — n i.“

— **Válasz „Érdekelt“-nek.** E lapok 119. számában „Érdekelt“ atyánkfia kitelhető szerénységgel feltolja magát azon kiválasztott kollégának, kinek feleségéhez az „Emléksorok kollégám fiatal szép feleségéhez“ című tárczazikkcskét intéztem s beállit, mint Bolond Istók Debreczenbe s igazolja magát oly megtámadás ellen, mely csakis czinegefogójának rémes szüleménye, de tényleg sehol és senki által ellenök nem intéztetett. Azért pár szóban ki akarom ö kegyelmét ábrándítani. — Hát, kedves „Érdekelt atyámfia! tudomására kívánom hozni, hogy nekem az öt világrészben — ha számmal nem is mondom meg — végtelen sok kollégám van s azok között eszem ágában sem volt kigyelmedre még csak gondolni sem, annál kevésbé emléksoraim háttérül nejt választani. Ezen kollégáim közül pedig igen soknak van fiatal és szép felesége; azért határozottan és komolyan biztosítom arról, hogy emléksoraim tárgyául sem önt, sem nejt nem tartottam érdemesnek választani. Egyéb kifejezéseire nem felelek, mert így is meglepett nem remélt finomsága. Még csak az hiányzott, hogy a nevét is aláírja. Felkérem azonban, legyen szíves és verje ki koponyájából azon önhitt, de bugyuta gondolatot, hogy a mikor „fiatal szép asszony“-ról szólnak vagy irnak valamit, alatta csakis az ön nejt érthetik. Jeggyezze meg inkább, hogy a testi szépség hasonlít egy könyv díszkötéséhez. A díszkötésű könyv pedig jobb és finomabb bánásmódot igényel, mint minőt kedves atyámfia ezen okatlan és nem indokolható fellépésével tanusított. Szerencsen.

— **Keresetük egy üveg- és fűszerkereskedésbe egy jó családból való 1—2 felső népiszkolát végzett fia gyakornoknak.** Bővebben a kiadóhivatalban értesülhetni Kézdi-Vásárhelytt.

Felelős szerkesztők:
T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Válasz
több nyugoti kertmege-utczai lakosnak.

A „Székelyföld“ 1882. november 26-ki 117. számában hozzám alulírtó nyílt kérdés intéztetett, melyben felszólítva lettem, hogy ezen lap hasábjain tegyem meg nyilatkozatomat a szeszgyárak kifolyására nézve, mire a legnagyobb készséggel válaszolok.

Kézdi-Vásárhely város közönsége, mint külön álló törvényhatóság, az 1869-ik esztendőben meghatározta azt, hogy Kézdi-Vásárhely város közönsége belterületéből a szeszgyárak és hízaladák két év elteltével a városból kivitessenek. Ezen határozat — előttem nem ismert okból — a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumhoz megerősítés végett fel nem terjesztetett, s mint ilyen, a szeszgyárosok által közbevetett folyamodás által, nem lett végrehajtható.

Alulírt átlátva a kérdést hozzám intézett polgártársaimnak méltányos panaszát, igyekeztem a törvény korlátain belül odahatni, hogy ezen a bajon mentől előbb segítve legyen.

Az 1882-ik évben február 7-én tartott tanácsi ülésben a hozzám kérdést intézett polgártársaim előtt nagyon ismeretes határozat hozatott, melyben a szeszgyárakból kifolyás jövőre nézve csak is kánálisokban történhetik. Ezen határozat végrehajtásával én lettem megbizva.

Ezen időben általam a szeszgyárosok részére az ismert határozat közölve lett;

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

erre ők folyamodást adtak be, mostanig háromszor; azt hiszem folyó 1882. február 7-től mostanáig ezen ügy annyira haladt, mennyire még 1869-től fogva soha sem, úgy hogy jelenleg két egyforma határozat van hozva.

Kézdi-Vásárhely város képviselőtestületéhez a kanalizálási terv beadatott 1882. április 28-án, mire 27. sz. a. a képviselőtestület ezen tervezetet az egészségügyi bizottsághoz kiadati határozta véleményadás végett, honnan még mai napig a vélemény be nem adatott. Míg ez be nem adatik, addig az ideig, a legjobb akarat mellett is, a hozott határozat végre nem hajtható.

Molnár Dénes,
rendőrkapitány.

ggódva és szomoruan

tekint némely beteg a jövő elé, mert eddigelé mindent eredménytelenül használt. Mindenkinél, különösen pedig az ilyen szenvedőknek, melegen ajánlható a „Betegbarát” című könyvecske, mert abban bőséges bizonyítékait találják annak, hogy a nehéz beteg is a megfelelő gyógyszer alkalmazása által szenvedéseitől megszabadult, vagy legalább is enyhülést szerzett. A „Betegbarát” kívánatra Gorischek K. egyetemi könyvtár által (Bécs, I. István tér 6. sz.) ingyen küldetik meg, úgy hogy a megrendelőnek csak a levelezőlapért kell 2 krt kiadnia.

4*

Hirdetmény.

Ezen lap (Székelyföld) 118. számában, azon hirdetmény, hogy Dálnokban a szesz- és pálinkanemű italok december hó 17-én haszonbérbe fognak adatni, felsőbb hatósági intézkedés folytán megváltoztatván, a haszonbérbe adás ideje december hó 27-én d. e. 9 órára tűztik ki.

A feltételek megtekinthetők Dálnokban a község házában.

Veres Lajos,
bíró.

1—1

Hirdetmény.

A kézdívasárhelyi eszmadia ipartársulat által közhírré tétetik, hogy nevezett társulat tulajdonát képező, a II. kerületben levő 97. sz. a. ház az 1883-ik április 24-től számítva 3 évre, esetleg 6-ra a legtöbbet ígérőnek árverezés útján a helyszínén ki fog adatni.

Az árverés határidejéül 1882. december 27-ikének d. u. 2 órája tűztik ki.

Az árverési feltételek alulírt társulati elnöknel bármikor megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhely, 1882. decz. 4-én.
Sáska Antal, Molnár Dénes,
elnök. társulati jegyző.

2—3

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ
OROSZBAGARIA-
ÉS
KAUTSCHUK-
bőrkenőcseimre
van szerencsém a n. érd. köz-
ség figyelmét felhívni.
Nevezett bőrkenőcs
azon jó tulajdonsággal bír,
hogy a leggyorsabb
készítésű bőrt is tar-
tósá, puhává és víz-
hatlaná teszi.
Kapható 1 ft 45 kros és
18 kros dobozokban
ifj. Geringer Ferencz
bőrkereskedőnél
Gy. Szt. Miklósán.

Szám. 3033.
1882.

Hirdetmény.

Alattírt járási szolgabíró által ezen-
nel közhírré tétetik, hogy az alábbi
községekben az italmérési jog nyílt ár-
verés útján a helyszínén haszonbérbe
fog adatni.

1) Szent-Katolnán a jövő 1883-ik
évre decz. hó 10-én délelőtti 9 órakor.

2) Oroszfaluban a jövő 1883-ik
évre december hó 12-én délelőtti 9
órákor.

3) Almásban a jövő 1883-ik éven
kezdődő egymásutáni három évre de-
cember hó 16-án délelőtti 10 órakor.

4) Peselneken a jövő 1883-ik évre
december hó 17-én délelőtti 9 órákor.

5) Szent-Léleken a jövő 1883-ik
évre december hó 18-án délelőtti 9
órákor.

6) Esztelneken a jövő 1883-ik évre
december hó 19-én délelőtti 10 órákor.

7) Kurtapatakon a jövő 1883-ik
évre december hó 20-án délelőtti 9
órákor.

8) Osdolán az 1883-ik évre decz.
hó 22-én délelőtti 10 órákor.

Kivenni szándékozik a kikiáltási
ár 10%-át bánatpénzül letenni kötele-
sek az árverezés megkezdése előtt.

A községek által megállapított ha-
szonbéri feltételek addig is ezen szolgál-
bírósnál a hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1882. novem-
ber hó 27-én.

Pócsa Gyula,
szolgabíró.

2—2

A környéken házaló ügynökömet a vidéki közönség b. pártfogásába ajánlom.

FEJÉR JÁNOS FÉRFI- ÉS NŐI BAZÁRJA KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

A n. é. helyi és vidéki közönségnek becses tudomására kívánom hozni, miszerint üzletemet a téli évadra, előnyös házaktól tett személyes bejárás folytán, a kornak és a műizlésnek megfelelően rendeztem be, s egyuttal van szerencsém raktáromban dúsválasztékú és igen olcsó árban kapható cikkeimet elősorolni és azokat a n. érd. közönségnek szíves figyelmébe ajánlani, u. m.:

Divatos férfi kalapok 1 ft 20 krtól fennebb; divatos férfi uri sapkák 80 krtól fennebb; finom oxford ingek: lágy 60 kr, kemény 1 ft és fennebb; alsó meleg női és férfi-ing és nadrág 70—80 kr; gyapju-posztó és hárász-harisnyák, camáslik, kar- és keztyűk, posztó és szarvasbőrből mindkét nemű felnőttek és gyermekek számára; uri posztó utazó nagykendő (Plaid) 7 ft 50-től fennebb; uri selyem casnecz sálak 25 kr; a legújabb párisi és angol nyakkendők 27 kr, batiz 7 kr; selyem zsebkendő 35 krtól fennebb; új szerkezetű esernyő 1 fttől fennebb; téli vasalt sétabot 25 kr, korbács 10 kr, téli szegzett kettős talpu erős férficzipő 4 ft 50 kr, női 3 ft 75 kr, ezek posztóból is; utazó és vadász-eszközök; bőrrönd 1 fttől fennebb, kézi táskák stb. csinos schweiczi madárkalit különféle alakokban és árakban; gummi-árúk, köpeny, fej- és váll-esővédő, sál-czipő, camaschli, ágytakaró stb. Minden fajta elkezdett és b. végzett munkák, hozzá selyem, gyöngy és berlini hárász, canava, arany- és ezüstmunka-papír és keretek; divatos gyöngydiszítések, rövidáru stb. Jegyzék-naptár 83-ra, soknemű hangszer, gitár, fuvola, brács, hegedű és szélhármonika, hangjegypapír ikenként 3 kr, kezdőbetűs (monogrammos) színes és fehér levélpapír kartononként 15 kr; névnapi és újévi üdvözlő kártyák; valódi Houblon-szivarpapír 8 kr; s minden író-, rajz- és iskolai taneszközök; különleges illatszerek, kiváló valódi párisi por 50 kr; igen hatásos szepítő-tej, gyógyhatású arc- és fog-szappanok, vizek, glycerin-creme, benedictin, anatherin, odontine, dr. Popp, Pfopp, Pfefferman és dr. Perl kitűnőségeitől ajánlva; valamint párisi jószagu vizek, hajolaj, kemény pomádé és tiszta-ujlaki bajuszpedrő. Továbbá vászon és posztó-szoknyák, reggeli és hosszú ingek, parchet és vászon női nadrágok, himzett vászon és lüszter olasz kötények, úgy gallérok és kélzők, garnitúrák, csinos miederek 80 krtól fennebb, fillérestélyekre igen alkalmas tapló-kötőkösarak, új találmányu, derékban kötő harisnyazsinegek, ékszeres, dohányzó eszközök, legújabb fekete borostyán szivar-szopók, tajtpipák, 3 drb szipka 1 kr, hóvilág elleni sötét szemüvegek, sokféle látszerek stb.

Végül KARÁCSONI és UJÉVI meglepetésekre szánt igen alkalmas ajándék, norinbergi diszes kézműtárgyak, valamint igen szép gyerekjátékok szerföltött nagy választékban kiállítva; 1 drb éneklő madár 40 kr, francia arany ékszeres. Ezen alkalommal még megemlíteni kívánom, miszerint egy csinos magyar és német könyvtár van bizományomban; Petőfi összes költeményei diszkó térsben 10 fttért, valamint egy finom kijátszott hegedű 30 fttért eladó s rálam megtekinthetők.

Egyuttal a t. hölgyvilágnak bátor vagyok tudtára hozni, hogy vállalkozom minden, a háznál készült kötött, himzett és varrott kézi munkáknak bizományban leendő eladására, ezzel utat törvén a házi ipar terjedése és fejlesztésének. Egyszersmind tudatom, hogy háznál készült kaka-virág már van raktáromban; drbja 25 kr.

A n. érd. helyi és vidéki közönség becses pártfogását kéri

tisztelettel

2—*

FEJÉR JÁNOS.

Kedvező idő esetében egy a piacon fölállítandó fasátorban fogok a t. közönség rendelkezésére állani.

Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközölök, nem tetsző tárgyat kicserélek.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.